

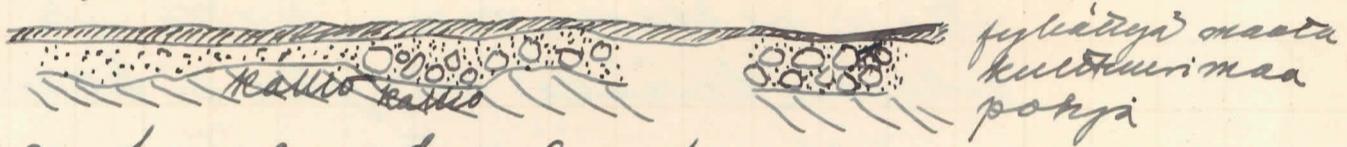
Kertomus kaivauksesta Kaarinan Ristimäen kalmistotekniikasta, alettu 11 p. toukokuu 1915. Vt. varo. levyst. nr. 4372-74 jn. H. M. l. 6869, jossa tarkempia tietoja esineiden löytösuhteista y. m., sekä asematausta.

Kaivaus v. 1914, josta seurottaa on luettava vana Suomalais-Ugrilaisessa vuosikirjassa. Oli keskeytettyä palkkasen takia, mutta sitä tuli jatkaa aikaisin keväällä 1915, joka ei kausakauden puhdistamiseen jätettyä joituisi pysähdyksiin. Alkuperäisellä paikallaan jatkoi seurottaa 1915 ennen lähtöjä tutkimusmatkalle Venäjälle. Vuonna 1916 vasti kaivauksen suorittamisen tienä keräätiin oli vielä vaikeampaa kuin v. 1914, sillä osasto oli maa vielä vanhaa kireempää, joilla sitä sai rikkia ainostaan rautakangilla, osaksi satoi heon tuostakin, joilla kalmistoalueesta oleva multakaan kävi veteläksi kuraksi, jota monasti ei ollut selvistä. Apiskainen palkkasen ja märkä vaikeuttivat löyjöjen havaitsemista, muistisäpänojen sekoa y. m. s. Oltuani nün alen kaivaukseen 6 päivää, joista yli 2 päivää kaivauksia toimitamatta saasukkien takia, oli minun muidenneen keskeytettyä työ, voimatta edes saatessa allemaani kaivaukseen sopuisesti suorittamatta. Muilla kaivausajoilla, missä löyjöjä joukkumaan venen esintyi, kerättiin läjän vastedes seulaatavaksi.

Kaikkiaan tutkittiin nyt n. 30 m². Kuten viime

vuotisestkin varsinost olivat näytäneet, joutuun kalmiston NW kulmasta kalmistoalueen liepeille. Siinä esintyi pohjakaatio 5-25 cm. syvyydessä, kalmistokiveys puuttui ja samoin löydet. Sen sijan jatkui kalmisto löytörikkaana tutkittu alueen E ja NE osassa. Kulttuurimaan rakenne oli 25-40 cm. Pinnan alla oli enimmäkseen kalmistokiveys, jossa oli suurehkoja kivili, mitka usein olivat valkeassa palaneita. Ruudulla I q ja VII-lm oli kivili paissa kerrostessa, ja löydät olivat en korkeusista kivien alla ja välissä, jokaisen niiden peililin lähekkäitä pintaia.

Alle pääretty läpileikkauksessa linjalla IV, ruudut a-q, näytävä kalmistoalueen monesta tällä kohdalla

a b c d e f g

Mittauksen mukaan esintyi seuraavilla aineilla I d (3 kpl.) V e (1 kpl.) V g (27 kpl.) V h (16 kpl.) V k (23 kpl.) VII l (25 kpl.) VII m (180 kpl.) VII d (7 kpl.) VII fg (7 kpl.) VII k (43 kpl.) VII l (16 kpl.) ja VII q (20 kpl.), eli siis etupäässä linjalla V-VII q-m, joissa varsinainen kalmistokin oli.

Palkettuita savenkappaleita oli vähän, nim. Ic (1), V e (11), V f (1), V g (3), VII c (6), VII k (2) VII q (24), eli siihin pääsässä ulkopuolella varsinainen kalmistoa alueen.

Löytökamusto on seuraava: milkan ponnia 3 kpl., kaikki oivalista skandinavista fyölä, 2 600-luvun lopulta, 1 koruniekasta, löyj. viime vuonna, yksi kattelmaa ponnen alkuesta, 2 heittäjäihäistä, 3 reistä, 2 kivikuitaa, 1 rengas nautakuolaimista, 1 vanhan hevosenkankisalkki ja 1 soijen pajin, palasia 4-5 renkaasta joista 1 sormus ja 4 yhteenkuuluvaa keppalettä hopearenkaasta, 1 vijosalkki, 1 hihnanrūpus ja pari hihnan solitusta, 1 pronsinen karhunkannus, rūpus, pari spiraalit y.m. Kattelmaa n. 400 seviasti-

anpalaa, 386 mittauonallea, 48 palsetien saven
palaa ja n. 400 palseten muun sisällään.

Kalmiston kaivauksen jatkaminen N suun
taan tukkin enää on tarpeen. Sen seuraan on tät-
kinistä saajennettava E suuntaan ja ehka koulutus.
E seiniä kulkeraa käytävää pitkin.

Helsingissä 27 p. lokk. 1915

A. M. Taagepera.

Hävarina. Ristimäen kalliisto jalkirannasta. ^{lev. 4374.}

A. M. Falgren 1915.

Hämeenlinna. Ristimäen kalmistom kiviympäristö. I-VI k-m. ^{400.4372.}

Ristimäen kalmistom kiviympäristö. I-VI k-m. ^{400.4373.}

Valk. A. M. Fallgren 1915.